

ที่ นศ ๐๐๒๓.๓/ว ๕๓๕

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช

ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๒๗

กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง การสร้างความเข้มแข็งของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และความร่วมมือการสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาเชิงพื้นที่

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ และนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกแห่ง

อ้างถึง หนังสือจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ นศ ๐๐๒๓.๓/ว ๓๒๖๒ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงานฯ จำนวน ๑ ชุด
๒. สำเนาบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน ๑ ชุด

ตามที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แจ้งแนวทางการสร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในด้านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน และให้จังหวัดแต่งตั้งคณะทำงานสร้างความเข้มแข็งในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดให้มีศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ/ชำนาญการพิเศษ จำนวน ๒ คน ร่วมเป็นคณะทำงาน แต่เนื่องจากยังมีบางจังหวัดไม่สามารถดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงานดังกล่าวได้ อันมีสาเหตุมาจากการขาดแคลนศึกษานิเทศก์ ซึ่งถือเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้เกิดความเข้มแข็งและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้เข้าตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา (สายสามัญ) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ โดยมีประเด็นข้อตรวจพบสำคัญ ๕ ประเด็น และข้อสังเกต ๑ ประเด็น โดยข้อตรวจพบที่ ๑ การดำเนินการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากการตรวจสอบผลการดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ในส่วนของสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า การดำเนินการของหน่วยงานทั้ง ๓ ระดับ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาให้กับโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด คือ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดบางแห่งยังไม่มีกรณีศึกษาติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งยังไม่มีกรณีศึกษาติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัด ตามแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่กำหนดไว้ รวมทั้งโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการดำเนินการเพื่อยกระดับผลการทดสอบ O-NET ยังไม่เป็นไปตามแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่กำหนดไว้ โดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเห็นว่า การไม่ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดดังกล่าว ทำให้โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งสูญเสียโอกาสในการได้รับคำแนะนำทางวิชาการเพื่อพัฒนาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้และกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา โดยมีสาเหตุสำคัญเกิดจากการดำเนินการขับเคลื่อนคณะทำงานสร้าง

/ความเข้มแข็ง...

มานะ มานคร มหาศรัทธา

ความเข้มแข็งในระดับจังหวัดยังขาดการสนับสนุนให้มีการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน จึงมีข้อเสนอแนะให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กำหนดแนวทางการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเพื่อส่งเสริมการทำงานของคณะทำงานสร้างความเข้มแข็ง โดยอาจพิจารณาหรือและทำความตกลงร่วมกับหน่วยงานอื่นซึ่งมีศึกษานิเทศก์ในสังกัดอยู่ประจำแต่ละจังหวัด เพื่อขอความอนุเคราะห์ศึกษานิเทศก์ในสังกัดและกำหนดแนวทางการทำงานร่วมกัน ในการนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงได้ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาเชิงพื้นที่ ร่วมกับสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ณ ห้องประชุมราชวัลลภ ชั้น ๒ อาคารราชวัลลภ กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ อุดหนุน ร่วมมือระหว่างหน่วยงานในพื้นที่ในการจัดการศึกษาด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการพัฒนาศักยภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เหมาะสมตามช่วงวัย การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาเชิงพื้นที่ การส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา การลดความเหลื่อมล้ำสู่การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ส่งเสริมและบูรณาการความร่วมมือในการนิเทศสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาชาติ และส่งเสริมการสร้างกลไกความร่วมมือในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติในพื้นที่รับผิดชอบ

จังหวัดนครศรีธรรมราชพิจารณาแล้ว จึงขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษาทุกแห่ง แจ้งให้สถานศึกษาทุกระดับในสังกัดทราบ การลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาเชิงพื้นที่ และให้ความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาเชิงพื้นที่ร่วมกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามขอบเขตความร่วมมือให้สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของพื้นที่ กรณีมีความประสงค์จะขอความร่วมมือจากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดช่วยส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาสามารถประสานความร่วมมือกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้โดยตรง โดยดำเนินการตามวัตถุประสงค์และกรอบความร่วมมือของบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาเชิงพื้นที่ ซึ่งอาจมีการลงนามความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ความร่วมมือระหว่างกัน รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปราโมทย์ ศรีวิสุทธิ)

ท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร.๐ ๗๕๓๕ ๖๑๔๔ ต่อ ๓๑,๓๒ โทรสาร.ต่อ ๐ ๗๕๓๕ ๖๓๗๕

ผู้ประสานงาน นางสาวจิรพร เสนแก้ว โทร.๐๘-๖๒๙๒-๔๗๒๒

มานะ มานคร มหาศรัทธา

รายงานการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ และประสิทธิภาพการดำเนินงาน

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา (สุยสามัญ)
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กระทรวงมหาดไทย

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

8 ธันวาคม 2563

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา และมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2562 กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับจัดสรรงบประมาณด้านการจัดการศึกษาท้องถิ่นเป็นเงินทั้งสิ้น 9,308.95 ล้านบาท สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงได้เลือกตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา (สายสามัญ) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อทราบถึงผลการดำเนินการพัฒนาและยกระดับคุณภาพทางการศึกษา ขั้นพื้นฐานของท้องถิ่น รวมถึงปัญหา อุปสรรค หรือข้อจำกัดในการดำเนินงาน เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะ ที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปปรับปรุงการดำเนินงานในระยะต่อไป

จากการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา (สายสามัญ) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการตรวจสอบ เอกสาร สัมภาษณ์ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของสำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด (สจจ.) จำนวน 6 แห่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จำนวน 20 แห่ง และโรงเรียนสังกัด อปท. จำนวน 20 แห่ง ในพื้นที่จังหวัดสระบุรี ราชบุรี สุราษฎร์ธานี อุตรธานี บุรีรัมย์ และลำปาง มีประเด็น ข้อตรวจพบสำคัญ 5 ประเด็น และข้อสังเกต 1 ประเด็น สรุปได้ดังนี้

ข้อตรวจพบที่ 1 การดำเนินการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการตรวจสอบผลการดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ในส่วนของ สจจ. อปท. และโรงเรียนสังกัด อปท. พบว่า การดำเนินการของหน่วยงานทั้ง 3 ระดับ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาให้กับโรงเรียนในสังกัด อปท. ยังไม่เป็นไปตามแนวทางที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด ดังนี้

รายงานการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา (สายสามัญ) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.1 สดจ. บางแห่งยังไม่มีกรณีศึกษาติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัด อบท. ภายในจังหวัดตามแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่กำหนดไว้ จากการตรวจสอบ สดจ. จำนวน 6 แห่ง พบว่า สดจ. 4 แห่ง ไม่ได้ดำเนินการนิเทศติดตามโรงเรียนสังกัด อบท. ภายในจังหวัดเกี่ยวกับความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้และกระบวนการจัดการเรียนรู้กับมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ตามที่แนวทางกำหนดไว้ ซึ่งใน 4 แห่งนี้ มี 1 แห่ง ยังไม่มีการแต่งตั้งคณะทำงานสร้างความเข้มแข็งซึ่งมีหน้าที่นิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัด อบท. ภายในจังหวัด และอีก 3 แห่ง มีการแต่งตั้งคณะทำงานสร้างความเข้มแข็ง แต่ยังไม่มีการนิเทศติดตามโรงเรียนสังกัด อบท. ขณะที่ สดจ. อีก 2 แห่ง ที่ดำเนินการนิเทศติดตามโรงเรียนสังกัด อบท. ภายในจังหวัดตามแนวทางที่กำหนด แต่การนิเทศติดตามยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งยังไม่มีการดำเนินการวิเคราะห์ผลการนิเทศติดตามและจัดทำสรุปรายงานการนิเทศติดตามในภาพรวม

1.2 อบท. บางแห่งยังไม่มีกรณีศึกษาติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดตามแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่กำหนดไว้ จากการตรวจสอบ อบท. จำนวน 20 แห่ง พบว่า อบท. 7 แห่ง ไม่ได้ดำเนินการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัด ขณะที่อีก 13 แห่ง ดำเนินการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัด แต่ใน 13 แห่งนี้ มี 10 แห่ง ยังไม่ได้กำหนดประเด็นการนิเทศตามแนวทางที่ให้นับการบริหารจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาขั้นตอนการดำเนินการนิเทศ พบว่า ใน 13 แห่งนี้ มี 8 แห่ง ไม่ได้จัดทำกรอบการนิเทศติดตามที่มีการระบุรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นการนิเทศ ตัวชี้วัดความสำเร็จ กลุ่มเป้าหมาย วิธีการนิเทศติดตาม และเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศติดตาม รวมถึงไม่ได้จัดทำสรุปรายงานการนิเทศติดตาม

1.3 โรงเรียนสังกัด อบท. มีการดำเนินการเพื่อยกระดับผลการทดสอบ O-NET ยังไม่เป็นไปตามแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่กำหนดไว้ จากการตรวจสอบโรงเรียนสังกัด อบท. ซึ่งมีการเข้ารับการทดสอบ O-NET จำนวน 19 แห่ง พบว่า ทั้ง 19 แห่ง มีการดำเนินการเพื่อยกระดับผลการทดสอบ O-NET แต่ในจำนวนนี้มี 14 แห่ง ยังไม่ได้ดำเนินการวิเคราะห์ผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายมาตรฐานตัวชี้วัดตามแนวทางที่กำหนด เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและจุดอ่อนในการทำข้อสอบของนักเรียน

การไม่ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดดังกล่าว ทำให้โรงเรียนสังกัด อบท. บางแห่งสูญเสียโอกาสในการได้รับคำแนะนำทางวิชาการเพื่อพัฒนาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้และกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา โดยมีสาเหตุสำคัญเกิดจากการดำเนินการขับเคลื่อนคณะทำงานสร้างความเข้มแข็ง

ในระดับจังหวัดยังขาดการสนับสนุนให้มีการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ประกอบกับแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาขาดการกำหนดรายละเอียด วิธีการ เทคนิคที่ควรใช้ และตัวอย่างที่ชัดเจน รวมทั้งขาดกระบวนการติดตามประเมินผลและการรายงานผลการปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด อปท. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมีข้อเสนอแนะให้อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดแนวทางการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเพื่อส่งเสริมการทำงานของคณะทำงานสร้างความเข้มแข็ง โดยอาจพิจารณาหารือและทำความเข้าใจกับหน่วยงานอื่นซึ่งมีศึกษานิเทศก์ในสังกัดอยู่ประจำแต่ละจังหวัด อาทิ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอความอนุเคราะห์ที่ศึกษานิเทศก์ในสังกัดและกำหนดแนวทางการทำงานร่วมกันให้ชัดเจนและเป็นทางการ พร้อมทั้งสั่งการให้ท้องถิ่นจังหวัดกำกับเจ้าหน้าที่ของ สดจ. ดำเนินการขับเคลื่อนการทำงานของคณะทำงานสร้างความเข้มแข็งให้เป็นไปตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง โดยให้มีการกำหนดแผนการออกนิเทศติดตามให้ครอบคลุมโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายและประเด็นการนิเทศที่กำหนด รวมทั้งดำเนินการนิเทศติดตามและรายงานผลการดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดโดยเคร่งครัด

2. จัดทำคู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด อปท. ซึ่งมีรายละเอียดที่ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีการและเทคนิคต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับการวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด การวิเคราะห์รูปแบบข้อสอบและจำนวนข้อสอบในแต่ละรายวิชา (Test Blueprint) การวิเคราะห์ผลการนิเทศติดตาม การกำหนดวิธีการและเครื่องมือในการนิเทศติดตาม พร้อมยกตัวอย่างประกอบ รวมทั้งซักซ้อมความเข้าใจให้กับบุคลากรทางการศึกษาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนัก/กองการศึกษาของ อปท. และโรงเรียนสังกัด อปท. เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามคู่มือหรือแนวทางที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามเป้าหมาย

3. กำหนดแนวทางการติดตามประเมินผลและการรายงานผลการดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัด อปท. ในทุกระดับที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สดจ. อปท. และโรงเรียนสังกัด อปท. เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินการและปัญหาหรือข้อจำกัดในการนำแนวทางดังกล่าวไปปฏิบัติงานทั้งในระดับจังหวัด ระดับ อปท. และระดับโรงเรียน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด อปท. ให้มีความชัดเจนสามารถบรรลุเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาได้ รวมทั้งมอบหมายหน่วยงานในสังกัดที่รับผิดชอบงานด้านการศึกษาของท้องถิ่น ได้แก่ กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น ให้ดำเนินการติดตามประเมินผล และรายงานผลการดำเนินการตามแนวทางที่กำหนด

ข้อตรวจพบที่ 1 การดำเนินการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาโดยการทดสอบ O-NET ถือเป็นข้อมูลสำคัญในการสะท้อนถึงคุณภาพผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตที่เกิดจากการบริหารจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ประกอบกับแผนงานบูรณาการส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 และ 2562 ได้กำหนดให้ผลการทดสอบ O-NET ของโรงเรียนในสังกัด อปท. ต้องมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 ดังนั้น เพื่อเป็นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด อปท. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด อปท. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2562 ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานในจังหวัดที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด (สจ.) 2) อปท. ที่มีโรงเรียนในสังกัด และ 3) โรงเรียนสังกัด อปท. มีรายละเอียด ดังนี้

1) สจ. ให้ สจ. แต่งตั้งคณะทำงานสร้างความเข้มแข็งซึ่งมีท้องถิ่นจังหวัดเป็นประธาน คณะทำงาน ศึกษาวิเคราะห์เชิงนโยบาย/ชำนาญการพิเศษ จำนวน 2 คน และผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่นของ สจ. เป็นคณะทำงาน และเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากท้องถิ่นจังหวัดเป็นเลขานุการ เพื่อทำหน้าที่ติดตามการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัด อปท. โดยในปีการศึกษา 2561 และ 2562 สจ. ได้กำหนดโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายและประเด็นในการนิเทศ เพื่อมุ่งเน้นพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ดังนี้

รายการ	เป้าหมายการดำเนินการ	
	ปีการศึกษา 2561	ปีการศึกษา 2562
เป้าหมายผลผลิต	โรงเรียนสังกัด อปท. ทุกแห่ง	โรงเรียนสังกัด อปท. ทุกแห่ง
ประเด็นการนิเทศ	เป้าหมายตามแผนการจัดการเรียนรู้ และกระบวนการจัดการเรียนรู้ เมื่อดำเนินการจัดการเรียนรู้เสร็จสิ้นแล้ว ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ หรือคุณลักษณะตรงตามที่กำหนดตามตัวชี้วัดในหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หรือมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 หรือไม่	แผนการจัดการเรียนรู้และกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู ให้ความสำคัญสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพหลังจบการศึกษาเป็นไปตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดไว้

2) **อปท. ที่มีโรงเรียนในสังกัด** ให้ อปท. ดำเนินการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานของโรงเรียน ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาตามหลักสูตร **แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551** เพื่อกำชับให้โรงเรียนเห็นความสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ แนวทางการเข้าถึงข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการทดสอบ O-NET อาทิ ตัวอย่างกระดาษคำตอบ ตัวอย่างข้อสอบ และรูปแบบข้อสอบและจำนวนข้อสอบในแต่ละรายวิชา (Test Blueprint) และร่วมกับโรงเรียน วิเคราะห์รูปแบบข้อสอบและจำนวนข้อสอบในแต่ละรายวิชา เพื่อวางแผนพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

3) **โรงเรียนสังกัด อปท.** ให้โรงเรียนใช้แนวทางปฏิบัติการยกระดับผลการทดสอบ O-NET เป็นแนวทางในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา **โดยแนวทางปฏิบัติการยกระดับผลการทดสอบ O-NET** มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอน	แนวทางปฏิบัติ
การวางแผน	<ul style="list-style-type: none"> - ประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อวิเคราะห์ผลการทดสอบย้อนหลัง 3 – 5 ปี และ กำหนดเป้าหมายยกระดับผลการทดสอบ O-NET ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 พร้อมทั้งหาแนวทางการพัฒนา - ประชุมครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อวิเคราะห์มาตรฐาน ตัวชี้วัด และนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหา โดยกำหนดกลยุทธ์และแนวทางในการยกระดับผลการทดสอบ O-NET
การดำเนินการ	<p>ครูประจำชั้นหรือครูประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดำเนินการดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) นำข้อทดสอบ O-NET เก่า มาทดสอบนักเรียน (Pre-test) และวิเคราะห์ผลการทดสอบ ของนักเรียนเป็นรายบุคคล และรายมาตรฐานตัวชี้วัด 2) นำข้อมูลจากข้อ 1) มาวิเคราะห์แนวทางแก้ปัญหาและออกแบบแผนการเรียนรู้ โดยจัดทำเป็น แผนยกระดับผลการทดสอบ O-NET ตามมาตรฐานตัวชี้วัด <p>แนวทางแก้ปัญหา อาทิ นำข้อสอบเก่ามาวิเคราะห์โจทย์และหาคำตอบร่วมกับนักเรียน หรือใช้สื่อการสอน/เทคโนโลยี ช่วยสอนที่หลากหลาย เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และทักษะชีวิต</p> <ol style="list-style-type: none"> 3) จัดการเรียนการสอนตามแผนยกระดับผลการทดสอบ O-NET ตามมาตรฐานตัวชี้วัด 4) นำข้อทดสอบจากข้อ 1) มาทดสอบนักเรียน (Post-test) และวิเคราะห์ผลการทดสอบ ของนักเรียนเป็นรายบุคคล และรายมาตรฐานตัวชี้วัด หากพบปัญหาใหม่ให้กลับไปดำเนินการใหม่ ตั้งแต่ ข้อ 1)
การรายงานผล	ครูผู้สอนและครูประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดทำสรุปผลการดำเนินการยกระดับ ผลการทดสอบ O-NET
การติดตามผล	ให้โรงเรียนแต่งตั้งผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ (จำนวน 3 – 8 คน) นิเทศติดตามการดำเนินการยกระดับผลการทดสอบ O-NET ภายในโรงเรียน

นอกจากนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้กำหนดแนวทางการนิเทศติดตามการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอน	แนวทางการนิเทศติดตาม
การวางแผน (Plan)	- วิเคราะห์สิ่งที่สถานศึกษาควรทำ - จัดทำกรอบการนิเทศติดตามซึ่งประกอบด้วย ประเด็นการนิเทศ ตัวชี้วัด ความสำเร็จ กลุ่มเป้าหมาย วิธีการนิเทศติดตาม เครื่องมือ และระยะเวลา
การปฏิบัติตามแผน (Do)	- สร้างความเข้าใจระหว่างผู้นิเทศและผู้รับนิเทศ - ดำเนินการตามกรอบการนิเทศติดตาม
การตรวจสอบ (Check)	- ตรวจสอบและประเมินผลการนิเทศติดตามว่าเป็นไปตามกรอบที่วางไว้หรือไม่เพื่อปรับปรุงการนิเทศ - วิเคราะห์ผลการนิเทศติดตาม
การปรับปรุงการดำเนินการ (Act)	- จัดทำสรุปรายงานการนิเทศติดตาม

จากการตรวจสอบผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัด อบท. โดยการตรวจสอบเอกสารและสัมภาษณ์ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของ สดจ. จำนวน 6 แห่ง อบท. จำนวน 20 แห่ง และโรงเรียนสังกัด อบท. จำนวน 20 แห่ง ในพื้นที่ 6 จังหวัด ได้แก่ สระบุรี ราชบุรี สุราษฎร์ธานี อุตรธานี บุรีรัมย์ และลำปาง พบว่า **การดำเนินการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด อบท. ยังไม่เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด ทั้งในส่วนของ สดจ. อบท. และโรงเรียนสังกัด อบท.** (รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 9) สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 9 ผลการตรวจสอบการดำเนินการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด อบท. ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การดำเนินการเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัด อบท.	จำนวน ที่สุ่มตรวจสอบ	ผลการตรวจสอบ	
		เป็นไปตาม แนวทาง ที่กำหนด	ไม่เป็นไปตาม แนวทาง ที่กำหนด
การดำเนินการของ สดจ. ในบทบาทคณะทำงานสร้างความเข้มแข็ง	สดจ. 6 แห่ง	-	6
การดำเนินการของ อบท. ที่มีโรงเรียนในสังกัด	อบท. 20 แห่ง	3	17
การดำเนินการของโรงเรียนสังกัด อบท.	โรงเรียน 20 แห่ง ¹⁾	5	14

ที่มา : จากการตรวจสอบเอกสารและสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานที่สุ่มตรวจสอบ

หมายเหตุ : ¹⁾ โรงเรียนที่สุ่มตรวจสอบ จำนวน 1 แห่ง มีนักเรียนระดับชั้นสูงสุดในปัจจุบันเพียงประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งยังไม่เคยเข้ารับการทดสอบ O-NET จึงยังไม่มีผลการดำเนินการตามแนวทาง

1.1 สดจ. บางแห่งยังไม่มีกรณีศึกษาติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัด อบท. ภายในจังหวัดตามแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่กำหนดไว้

จากการตรวจสอบการดำเนินงานของ สดจ. ในบทบาทคณะทำงานสร้างความเข้มแข็ง ซึ่งมีท้องถิ่นจังหวัดเป็นประธาน และมีหน้าที่ติดตามการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัด อบท. โดยการตรวจสอบเอกสารและสัมภาษณ์ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของกลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น สดจ. จำนวน 6 แห่ง ซึ่งมี อบท. ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานภายในจังหวัด จำนวน 81 แห่ง และโรงเรียนในสังกัด จำนวน 154 แห่ง พบว่า สดจ. บางแห่งยังไม่มีกรณีศึกษาติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัด อบท. ตามแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่กำหนดไว้ หรือมีการติดตามแต่ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด (รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 10) มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 10 ผลการดำเนินการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในปีการศึกษา 2561 - 2562 ของสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดที่สุ่มตรวจสอบ

สดจ.	การแต่งตั้งคณะทำงานสร้างความเข้มแข็ง					ผลการนิเทศติดตามของคณะทำงาน สร้างความเข้มแข็ง		
	แต่งตั้ง				ไม่ แต่งตั้ง (×)	ไม่ได้ ดำเนินการ (×)	ดำเนินการ (✓)	
	แต่งตั้ง (✓)	รายละเอียด					เป็นไปตาม เป้าหมาย	ไม่เป็นไปตาม เป้าหมาย
		ปีที่ แต่งตั้ง	องค์ประกอบ					
			ครบ	ไม่ครบ				
สระบุรี	✓	2562	-	✓	-	×	-	-
ราชบุรี	✓	2561	✓	-	-	-	-	✓
สุราษฎร์ธานี	✓	2561	✓	-	-	×	-	-
อุดรธานี	✓	2561	✓	-	-	×	-	-
บุรีรัมย์	-	-	-	-	×			
ลำปาง	✓	2561	-	✓	-	-	-	✓
รวมทั้งหมด	5		3	2	1	3	-	2

ที่มา : กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดที่สุ่มตรวจสอบ

1.1.1 จังหวัดที่ยังไม่มีกรณีศึกษาติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัด อบท. ตามแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่กำหนดไว้ โดยพบว่า สดจ. จำนวน 4 แห่ง ยังไม่ได้ดำเนินการติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัด อบท. ภายในจังหวัดว่ามีแผนการจัดการเรียนรู้ และกระบวนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หรือไม่ ซึ่งในจำนวนนี้มี สดจ. จำนวน 1 แห่ง ยังไม่มีการแต่งตั้งคณะทำงานสร้างความเข้มแข็ง ดังนี้

- สดจ. จำนวน 1 แห่ง ยังไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสร้างความเข้มแข็ง ได้แก่ สดจ.บุรีรัมย์ ซึ่งจังหวัดบุรีรัมย์มีโรงเรียนในสังกัด อบท. จำนวน 14 แห่ง และในจำนวนนี้เป็นโรงเรียนในสังกัด อบท. ที่ไม่มีศึกษานิเทศก์ จำนวนถึง 11 แห่ง (รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 11)

- สดจ. จำนวน 3 แห่ง มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสร้างความเข้มแข็ง แต่ยังไม่มีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัด อบท. ได้แก่ สดจ.สระบุรี สดจ.สุราษฎร์ธานี และ สดจ.อุดรธานี โดย สดจ.สระบุรี มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสร้างความเข้มแข็ง ในปี 2562 และได้กำหนดแผนออกนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัด อบท. ภายในจังหวัดในช่วงต้นปี 2563 แต่ยังไม่มีการดำเนินการตามแผนที่กำหนด เนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบของกลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่นมีการะงานในความรับผิดชอบหลายด้านและยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสร้างความเข้มแข็งดังกล่าว ประกอบกับองค์ประกอบของคณะกรรมการสร้างความเข้มแข็งมีศึกษานิเทศก์เพียง 1 คน ซึ่งยังไม่เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดให้มีศึกษานิเทศก์ จำนวน 2 คน สำหรับ สดจ.สุราษฎร์ธานี และ สดจ.อุดรธานี มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสร้างความเข้มแข็ง ตั้งแต่ปี 2561 แต่ยังไม่มีการออกนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัด อบท. ภายในจังหวัด เนื่องจากคณะกรรมการสร้างความเข้มแข็งประกอบด้วยบุคลากรจากหลายสังกัด ซึ่งมีการะงานของหน่วยงานต้นสังกัดค่อนข้างมากและมีเวลาว่างไม่ตรงกัน จึงไม่สามารถจัดทำแผนออกนิเทศติดตามโรงเรียนสังกัด อบท. ทั้งนี้ จังหวัดสระบุรี สุราษฎร์ธานี และอุดรธานี มีโรงเรียนในสังกัด อบท. จำนวน 104 แห่ง โดยเป็นโรงเรียนในสังกัด อบท. ที่ไม่มีศึกษานิเทศก์ จำนวนถึง 65 แห่ง (รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 จำนวน อบท. ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนโรงเรียนสังกัด อบท. และจำนวนศึกษานิเทศก์ในสังกัด อบท. ของจังหวัดที่สุ่มตรวจสอบ

จังหวัด	จำนวน อบท. ทั้งหมดที่มีโรงเรียนในสังกัด		จำนวน อบท. ที่มีศึกษานิเทศก์			จำนวน อบท. ที่ไม่มีศึกษานิเทศก์	
	อบท. (แห่ง)	โรงเรียน (แห่ง)	อบท. (แห่ง)	ศึกษานิเทศก์ (คน)	โรงเรียน (แห่ง)	อบท. (แห่ง)	โรงเรียน (แห่ง)
สระบุรี	12	30	1	1	10	11	20
ราชบุรี	8	15	1	1	5	7	10
สุราษฎร์ธานี	21	40	2	2	9	19	31
อุดรธานี	14	34	2	3	20	12	14
บุรีรัมย์	11	14	1	1	3	10	11
ลำปาง	15	21	1	1	6	14	15
รวมทั้งหมด	81	154	8	9	53	73	101

ที่มา : กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดที่สุ่มตรวจสอบ

1.1.2 จังหวัดที่มีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัด อบท. ตามแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา แต่ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด โดยพบว่า สดจ. จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ สดจ.ราชบุรี และ สดจ.ลำปาง มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสร้างความเข้มแข็งและมีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัด อบท. ภายในจังหวัด เกี่ยวกับประเด็น

ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้และกระบวนการจัดการเรียนรู้กับมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 แต่การดำเนินการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัด อบท. ยังต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดและยังไม่เป็นไปตามแนวทางการนิเทศที่กำหนด (รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 12) ดังนี้

ตารางที่ 12 ผลการดำเนินการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของคณะทำงานสร้างความเข้มแข็งที่มีการดำเนินการในปีการศึกษา 2561 - 2562 ของจังหวัดที่สุ่มตรวจสอบ

สจ.	ผลการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา					
	เป้าหมายผลผลิต		ประเด็นการนิเทศ		แนวทางการนิเทศ	
	เป็นไปตามเป้าหมาย	ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย	เป็นไปตามแนวทาง	ไม่เป็นไปตามแนวทาง	เป็นไปตามแนวทาง	ไม่เป็นไปตามแนวทาง
สจ.ราชบุรี						
-ปีการศึกษา 2561	✓	-	✓	-	✓	-
-ปีการศึกษา 2562	✓	-	✓	-	-	×
สจ.ลำปาง						
-ปีการศึกษา 2561	-	×	✓	-	-	×
-ปีการศึกษา 2562	ไม่ได้กำหนดแผนการออกนิเทศติดตามโรงเรียนสังกัด อบท.					

ที่มา : จากการตรวจสอบเอกสารและการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของ สจ. ที่สุ่มตรวจสอบ

- คณะทำงานสร้างความเข้มแข็ง ของ สจ. จำนวน 1 แห่ง มีการดำเนินการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัด อบท. ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด ได้แก่ คณะทำงานสร้างความเข้มแข็ง จังหวัดลำปาง ซึ่งมีโรงเรียนสังกัด อบท. ภายในจังหวัด จำนวน 21 แห่ง แต่คณะทำงานสร้างความเข้มแข็งได้ดำเนินการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัด อบท. ในปีการศึกษา 2561 จำนวนเพียง 12 แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ 57.14 ของโรงเรียนสังกัด อบท. ทั้งหมด ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ อีกทั้งในปีการศึกษา 2562 ยังไม่ได้กำหนดแผนการออกนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัด อบท. อีกด้วย (รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 เป้าหมายและผลการดำเนินงานสร้างความเข้มแข็งในการจัดการศึกษาให้กับโรงเรียนสังกัด อบท.

สจ.	ปีการศึกษา 2561			ปีการศึกษา 2562		
	เป้าหมาย	ผลผลิต	ร้อยละ	เป้าหมาย	ผลผลิต	ร้อยละ
สจ.ราชบุรี	15	15	100.00	15	13 ¹⁾	86.67
สจ.ลำปาง	21	12	57.14	15	-	-

ที่มา : กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดที่สุ่มตรวจสอบ

หมายเหตุ : ¹⁾ ในปีการศึกษา 2562 คณะทำงานสร้างความเข้มแข็ง จราชบุรี ไม่ได้ดำเนินการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน จำนวน 2 แห่ง เนื่องจากผลการนิเทศในปีการศึกษา 2561 ไม่มีข้อสังเกตใด ๆ

- คณะทำงานสร้างความเข้มแข็ง ของ สจ. ทั้ง 2 แห่ง มีการดำเนินการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัด อบท. ยังไม่เป็นไปตามแนวทางการนิเทศที่กำหนด โดยคณะทำงานสร้างความเข้มแข็ง จังหวัดราชบุรีและลำปาง ได้กำหนดกรอบการนิเทศในประเด็น

แผนการจัดการเรียนรู้และกระบวนการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัด อบปท. มีความสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หรือไม่ และได้พิจารณากำหนดเครื่องมือ วิธีการ และระยะเวลาในการนิเทศติดตาม รวมทั้งได้ชี้แจงกระบวนการนิเทศเพื่อสร้างความเข้าใจกับโรงเรียน ตลอดจนดำเนินการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนตามกรอบการนิเทศที่กำหนดไว้ แต่ภายหลังเสร็จสิ้นการดำเนินการนิเทศติดตาม คณะทำงานสร้างความเข้มแข็ง ของ สกจ. ทั้ง 2 แห่ง ยังไม่มีการวิเคราะห์ผลการนิเทศติดตาม และจัดทำสรุปรายงานการนิเทศติดตามในภาพรวม โดยคณะทำงานสร้างความเข้มแข็งจังหวัดราชบุรี มีการดำเนินการวิเคราะห์และจัดทำรายงานการนิเทศติดตามของปีการศึกษา 2561 เพียงปีเดียว ขณะที่ในปีการศึกษา 2562 มีเพียงการแจ้งผลการนิเทศให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูทราบเป็นการภายในเท่านั้น (รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 กระบวนการดำเนินการนิเทศติดตามของคณะทำงานสร้างความเข้มแข็งที่มีการดำเนินการในปีการศึกษา 2561 – 2562 ของจังหวัดที่สุ่มตรวจสอบ

แนวทางการนิเทศติดตาม	จังหวัดราชบุรี		จังหวัดลำปาง	
	ปีการศึกษา 2561	ปีการศึกษา 2562	ปีการศึกษา 2561	ปีการศึกษา 2562 ¹⁾
กำหนดกรอบการนิเทศ	✓	✓	✓	
สร้างความเข้าใจในการนิเทศ	✓	✓	✓	
ดำเนินการตามกรอบการนิเทศ	✓	✓	✓	
ตรวจสอบและประเมินผล	✓	×	×	
วิเคราะห์ผลการนิเทศ	✓	×	×	
จัดทำสรุปรายงานการนิเทศ	✓	×	×	

ที่มา : กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดที่สุ่มตรวจสอบ

หมายเหตุ : ¹⁾ ในปีการศึกษา 2562 คณะทำงานสร้างความเข้มแข็ง จังหวัดลำปางไม่มีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัด อบปท.

1.2 อบปท. บางแห่งยังไม่มีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดตามแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่กำหนดไว้

จากการตรวจสอบการดำเนินงานของ อบปท. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด โดยการตรวจสอบเอกสารและสัมภาษณ์ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนัก/กองการศึกษาของ อบปท. จำนวน 20 แห่ง พบว่า อบปท. บางแห่งยังไม่มีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดตามแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่กำหนดไว้ (รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 15 และภาคผนวกที่ 3) ดังนี้

- อบปท. จำนวน 7 แห่ง ไม่มีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดเนื่องจากบุคลากรของ อบปท. ขาดความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการนิเทศการศึกษา

- อปท. จำนวน 13 แห่ง มีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัด แต่ในจำนวนนี้มี อปท. เพียง 3 แห่ง ที่มีการกำหนดประเด็นการนิเทศเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ตามแนวทางที่กำหนด ได้แก่ อบจ.ราชบุรี ทต.กรับใหญ่ และ ทน.สุราษฎร์ธานี ส่วน อปท. ที่เหลือ จำนวน 10 แห่ง เป็นการนิเทศติดตามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในภาพรวม หรือผลการดำเนินโครงการตามนโยบายต่าง ๆ อาทิ โครงการ SBMLD โรงเรียนพอเพียงท้องถิ่น โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาท้องถิ่นด้วย DLIT กิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” การประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยยังไม่ได้กำหนดประเด็นการนิเทศที่มีจุดเน้นในเรื่อง การบริหารจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ตามแนวทางที่กำหนด

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาขั้นตอนการดำเนินการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของ อปท. ทั้ง 13 แห่ง พบว่า อปท. จำนวน 5 แห่ง มีการจัดทำกรอบการนิเทศ กำหนดเครื่องมือ วิธีการ และ ระยะเวลาในการนิเทศติดตาม ตลอดจนวิเคราะห์ผลการนิเทศติดตามและจัดทำสรุปรายงานการนิเทศติดตาม ซึ่งเป็นไปตามแนวทางการนิเทศติดตามที่กำหนด ได้แก่ อบจ.ราชบุรี ทต.กรับใหญ่ อบจ.สุราษฎร์ธานี ทน.สุราษฎร์ธานี และ อบจ.อุดรธานี ขณะที่ อปท. จำนวน 8 แห่ง ไม่ได้มีการจัดทำกรอบการนิเทศ ติดตามที่มีการระบุรายละเอียดประเด็นการนิเทศ ตัวชี้วัดความสำเร็จ กลุ่มเป้าหมาย วิธีการนิเทศติดตาม เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศติดตาม รวมถึงการจัดทำสรุปรายงานการนิเทศติดตาม

ตารางที่ 15 ผลการดำเนินการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัด อปท. ที่สุ่มตรวจสอบ

จังหวัด	จำนวน อปท. ที่ตรวจสอบ	การดำเนินการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัด อปท.					
		ไม่ได้ ดำเนินการ	จำนวน อปท. ที่มีการนิเทศ ติดตาม	ดำเนินการนิเทศติดตาม			
				การดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา		แนวทางการนิเทศติดตาม	
				ประเด็นการนิเทศ			
				เป็นไปตาม แนวทาง	ไม่เป็นไปตาม แนวทาง	เป็นไปตาม แนวทาง	ไม่เป็นไปตาม แนวทาง
สระบุรี	4	2	2	-	2	-	2
ราชบุรี	3	-	3	2	1	2	1
สุราษฎร์ธานี	3	1	2	1	1	2	-
อุดรธานี	4	1	3	-	3	1	2
บุรีรัมย์	3	2	1	-	1	-	1
ลำปาง	3	1	2	-	2	-	2
รวมทั้งหมด	20	7	13	3	10	5	8

ที่มา : สำนัก/กองการศึกษาของ อปท. ที่สุ่มตรวจสอบ

1.3 โรงเรียนสังกัด อปท. มีการดำเนินการเพื่อยกระดับผลการทดสอบ O-NET ยังไม่เป็นไปตามแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่กำหนดไว้

จากการตรวจสอบการดำเนินการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาด้วยการยกระดับ ผลการทดสอบ O-NET ประจำปีการศึกษา 2561 – 2562 ของโรงเรียนสังกัด อปท. โดยการตรวจสอบ

เอกสารและสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูของโรงเรียนในสังกัด อบท. ที่ตรวจสอบ จำนวน 20 แห่ง พบว่า **โรงเรียนสังกัด อบท. ยังมีการดำเนินการเพื่อยกระดับผลการทดสอบ O-NET ไม่เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด** โดยมีโรงเรียนเพียง 5 แห่ง ที่มีการดำเนินการเพื่อยกระดับผลการทดสอบ O-NET ตามแนวทางที่กำหนด ขณะที่โรงเรียน จำนวน 14 แห่ง ยังมีการดำเนินการเพื่อยกระดับผลการทดสอบ O-NET ไม่เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด และมีโรงเรียน จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลบ้านคลองสระ สังกัด อบต.คลองสระ มีนักเรียนระดับชั้นสูงสุดในปัจจุบันเพียงประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งยังไม่เข้าเกณฑ์การทดสอบ O-NET (นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6) จึงยังไม่ได้ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนด (รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 16 และภาคผนวกที่ 4) ดังนี้

ตารางที่ 16 ผลการดำเนินการเพื่อยกระดับผลการทดสอบ O-NET ของโรงเรียนสังกัด อบท. ที่สุ่มตรวจสอบ

จังหวัด	จำนวนโรงเรียน สังกัด อบท. ที่ตรวจสอบ (แห่ง)	การดำเนินการเพื่อยกระดับผลการทดสอบ O-NET ของโรงเรียน (แห่ง)		
		ดำเนินการ		ไม่ได้ดำเนินการ
		เป็นไปตามแนวทาง	ไม่เป็นไปตามแนวทาง	
สระบุรี	4	1	3	-
ราชบุรี	3	1	2	-
สุราษฎร์ธานี	3	2	-	1
อุดรธานี	4	1	3	-
บุรีรัมย์	3	-	3	-
ลำปาง	3	-	3	-
รวมทั้งหมด	20	5	14	1 ¹⁾

ที่มา : โรงเรียนในสังกัด อบท. ที่สุ่มตรวจสอบ

หมายเหตุ : ¹⁾ โรงเรียน จำนวน 1 แห่ง ไม่ได้ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนด เนื่องจากมีนักเรียนระดับชั้นสูงสุดในปัจจุบันเพียงประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งยังไม่เข้าเกณฑ์การทดสอบ O-NET

1.3.1 โรงเรียนสังกัด อบท. ที่มีการดำเนินการเพื่อยกระดับผลการทดสอบ O-NET

เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนเทศบาลบ้านม่วง สังกัด ทม.แก่งคอย โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดมหาธาตุวรวิหาร) สังกัด ทม.ราชบุรี โรงเรียน อบจ.สุราษฎร์ธานี 2 (บ้านดอนเกลี้ยง) สังกัด อบจ.สุราษฎร์ธานี โรงเรียนเทศบาล 3 ตลาดล่าง สังกัด ทน.สุราษฎร์ธานี และโรงเรียนเทศบาล 3 บ้านเหล่า สังกัด ทน.อุดรธานี โดยโรงเรียนได้นำข้อมูลผลการทดสอบ O-NET ย้อนหลัง 3 - 5 ปี มาวิเคราะห์และกำหนดค่าเป้าหมายและแนวทางในการยกระดับผลการทดสอบของนักเรียน รวมทั้งได้นำข้อสอบ O-NET เก่ามาจัดทดสอบให้กับนักเรียน และได้นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์เป็นรายบุคคล และรายมาตรฐานตัวชี้วัด เพื่อให้ทราบถึงปัญหาหรือจุดอ่อนในการทำข้อสอบของนักเรียนแต่ละราย และแต่ละมาตรฐานตัวชี้วัด โดยมีศึกษานิเทศก์เป็นผู้ให้คำแนะนำวิธีหรือเทคนิคการวิเคราะห์ผลการทดสอบ รวมทั้งได้นำรูปแบบข้อสอบและจำนวนข้อสอบในแต่ละรายวิชา (Test Blueprint) ประจำปีการศึกษา 2562 ของสำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) มาวิเคราะห์รายมาตรฐานและตัวชี้วัด และนำไปประยุกต์กับการจัดการเรียนการสอนในแต่ละวิชาเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียน

1.3.2 โรงเรียนสังกัด อบท. ที่มีการดำเนินการเพื่อยกระดับผลการทดสอบ O-NET

ยังไม่เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด จำนวน 14 แห่ง โดยพบว่าโรงเรียนได้นำข้อมูลผลการทดสอบ O-NET ย้อนหลัง 3 - 5 ปี มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดค่าเป้าหมายและแนวทางในการยกระดับผลการทดสอบของนักเรียน และได้จัดการทดสอบโดยนำข้อสอบ O-NET เก่ามาใช้ทดสอบนักเรียน แต่ยังไม่มีการนำผลการทดสอบของนักเรียนมาวิเคราะห์เป็นรายบุคคลและรายมาตรฐานตัวชี้วัดตามแนวทางที่กำหนด เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและจุดอ่อนในการทำข้อสอบของนักเรียน อีกทั้งโรงเรียนบางแห่งยังไม่ได้นำรูปแบบข้อสอบและจำนวนข้อสอบในแต่ละวิชา (Test Blueprint) ของ สทศ. มาวิเคราะห์เพื่อประกอบการวางแผนพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 17) ซึ่งจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนได้ข้อมูลว่า ครูผู้สอนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการหรือเทคนิคในการวิเคราะห์ผลทดสอบเป็นรายบุคคลและรายมาตรฐานตัวชี้วัด ประกอบกับไม่ได้มีรูปแบบหรือแนวทางการวิเคราะห์ผลการทดสอบกำหนดไว้อย่างชัดเจน

ตารางที่ 17 การดำเนินการเพื่อยกระดับผลการทดสอบ O-NET ของโรงเรียนสังกัด อบท. ที่สุ่มตรวจสอบ จำแนกรายโรงเรียนที่ยังดำเนินการไม่เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด

อปท.	โรงเรียนสังกัด อปท.	แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา : ผลการทดสอบ O-NET									
		วิเคราะห์ผล O-NET ย้อนหลัง			การดำเนินการ						วิเคราะห์ Test Blueprint
		วิเคราะห์ ภาค 3-5 ปี	กำหนด ค่า เป้าหมาย	กำหนด แนวทาง ยกระดับ	Pre test	วิเคราะห์ผล Pretest			ดำเนินการ ตาม แผน	Post test	
				ภาพ รวม	ราย บุคคล	รวมกลุ่ม ตัวชี้วัด					
สระบุรี											
อบจ.สระบุรี	ร.ร.หอเทพ (โรงเรียนประชาบาลวัด)	✓	✓	✓	✓	✓	×	×	✓	×	✓
ทต.หนองแค	ร.ร.เทศบาล 3 วัดสมมติธรรมคง	✓	✓	✓	×	×	×	×	✓	×	×
เขตเทศบาลหนอง	ร.ร.อบต.หนองปลาหมอ	✓	✓	✓	✓	✓	×	×	✓	✓	×
ราชบุรี											
อบจ.ราชบุรี	ร.ร.หนองปรือ (วัดหัวมดแดงวัดทุ่งปรือ)	✓	✓	✓	✓	×	×	×	✓	✓	✓
ทต.กรังใหญ่	ร.ร.อนุบาลเทศบาลตำบลกรังใหญ่	✓	✓	✓	✓	×	×	×	✓	✓	✓
อุดรธานี											
อบจ.อุดรธานี	ร.ร.ชัยนาคำวิทยา	✓	✓	✓	✓	✓	×	×	✓	✓	✓
ทต.ห้วยเกี๋ย	ร.ร.เทศบาล 1 บ้านโกลด	×	✓	✓	✓	✓	×	×	✓	✓	×
อบต.บ้านค้อ	ร.ร.อนุบาลหนองกุง	✓	✓	✓	✓	✓	×	×	✓	✓	×
บุรีรัมย์											
อบจ.บุรีรัมย์	ร.ร.หนองจันทราวิทยาคม	✓	✓	✓	✓	✓	×	×	✓	×	✓
ทต.นางรอง	ร.ร.เทศบาล 1 (หิโธวิทยา)	✓	✓	✓	✓	✓	×	×	✓	✓	✓
ทต.นาโพธิ์	ร.ร.เทศบาลตำบลนาโพธิ์	×	✓	✓	✓	×	×	×	✓	✓	×
ลำปาง											
อบจ.ลำปาง	ร.ร.วอแก้ววิทยา	✓	✓	✓	✓	✓	×	×	✓	✓	✓
ทต.ลำปาง	ร.ร.เทศบาล 4 (บ้านเชียงราย)	✓	✓	✓	✓	✓	×	✓	✓	✓	×
ทต.ป่าต้นนาครี	ร.ร.เทศบาลป่าต้นนาครี	✓	✓	✓	✓	✓	×	×	✓	✓	✓
จำนวนโรงเรียนที่มีการดำเนินการ		12	14	14	13	10	-	1	14	11	8
จำนวนโรงเรียนที่ไม่มีการดำเนินการ		2	-	-	1	4	14	13	-	3	6

ที่มา : โรงเรียนสังกัด อบท. ที่สุ่มตรวจสอบ

ผลกระทบ

การดำเนินการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัด อบท. ยังไม่เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด ย่อมทำให้โรงเรียนสังกัด อบท. บางแห่งสูญเสียโอกาสในการได้รับคำปรึกษา แนะนำทางวิชาการเพื่อพัฒนาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้และกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตในสังคม รวมถึงการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ซึ่งเมื่อพิจารณาผลการทดสอบ O-NET ของโรงเรียนสังกัด อบท. ในปีการศึกษา 2562 พบว่า โรงเรียนสังกัด อบท. มีคะแนนผลการทดสอบ O-NET เฉลี่ย 35.79 ซึ่งลดลงจากปีก่อนร้อยละ 12.04 และยังคงมีคะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศในทุกระดับชั้น และทุกกลุ่มสาระวิชา

สาเหตุ

การดำเนินการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด อบท. ยังไม่เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดมีสาเหตุสำคัญ ดังนี้

1. การดำเนินการขับเคลื่อนคณะทำงานสร้างความเข้มแข็งในระดับจังหวัดยังขาดการสนับสนุนให้มีการประสานความร่วมมือในระดับหน่วยงานกับหน่วยงานอื่นที่มีศึกษานิเทศก์ในสังกัด อาทิ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการอนุเคราะห์ให้ศึกษานิเทศก์ในสังกัดเข้าร่วมเป็นคณะทำงานในการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัด อบท. ของแต่ละจังหวัด จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่นของ สดจ. ที่ตรวจสอบ เกี่ยวกับการจัดตั้งคณะทำงานสร้างความเข้มแข็ง ซึ่งกำหนดให้ต้องมีศึกษานิเทศก์อย่างน้อย 2 คน เป็นคณะทำงาน และหากมีศึกษานิเทศก์ในสังกัด อบท. ไม่เพียงพอ ให้ประสานขอความร่วมมือจากศึกษานิเทศก์ในสังกัดอื่นก็ได้ ได้ข้อมูลว่า การประสานขอความร่วมมือจากศึกษานิเทศก์สังกัดอื่นให้เข้าร่วมเป็นคณะทำงานยังมีข้อจำกัดในทางปฏิบัติ เนื่องจากศึกษานิเทศก์ในแต่ละสังกัดจะมีภาระงานในความรับผิดชอบของหน่วยงานต้นสังกัดค่อนข้างมาก ประกอบกับรูปแบบของการประสานงานเป็นเพียงการอาศัยความสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ในแต่ละจังหวัดเป็นหลัก โดยไม่ได้มีข้อตกลงความร่วมมือในระดับหน่วยงาน ทำให้คณะทำงานสร้างความเข้มแข็ง ในบางจังหวัดไม่สามารถดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ได้
2. แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัด อบท. ไม่ได้กำหนดรายละเอียดวิธีการ เทคนิคที่ควรใช้ หรือตัวอย่างในแต่ละขั้นตอนไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้บุคลากรทางการศึกษาทุกคนสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ จากการสัมภาษณ์บุคลากรของ อบท. ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของสำนัก/กองการศึกษา และครูของโรงเรียนสังกัด อบท. ซึ่งรับผิดชอบการดำเนินการ

ตามแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด อบท. ให้ข้อมูลว่า สำนัก/กองการศึกษาของ อบท. บางแห่งไม่มีศึกษานิเทศก์ และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบขาดความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านการนิเทศการศึกษา อีกทั้งครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการหรือเทคนิคการวิเคราะห์ผลการทดสอบ O-NET เป็นรายบุคคลและรายมาตรฐานตัวชี้วัด และไม่เคยได้รับการอบรมในเรื่องดังกล่าว ขณะที่แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของ สด. มีการกำหนดเฉพาะขั้นตอนการดำเนินการ แต่ไม่ได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการ เทคนิค หรือยกตัวอย่างประกอบ อาทิ

- แนวทางการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัด อบท. ไม่ได้กำหนดรายละเอียดวิธีการหรือเทคนิคในการกำหนดเครื่องมือ หรือวิธีในการประเมินและวิเคราะห์ผลการนิเทศ
- แนวทางปฏิบัติการยกระดับผลการทดสอบ O-NET ไม่ได้กำหนดรายละเอียดวิธีการหรือเทคนิคในการวิเคราะห์ผลการทดสอบของนักเรียนเป็นรายบุคคล และรายมาตรฐานตัวชี้วัด
- แนวทางการเข้าถึงข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการทดสอบ O-NET ไม่ได้กำหนดรายละเอียดวิธีการหรือเทคนิคในการวิเคราะห์รูปแบบข้อสอบและจำนวนข้อสอบในแต่ละรายวิชา (Test Blueprint)

3. การดำเนินการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาให้กับโรงเรียนสังกัด อบท. ขาดกระบวนการติดตามประเมินผลและการรายงานผลของการดำเนินการตามแนวทางในทุกระดับ ทำให้ขาดข้อมูลซึ่งสะท้อนปัญหาหรือข้อจำกัดในทางปฏิบัติที่จะนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาแนวทางดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด อบท. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมีข้อเสนอแนะให้อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดแนวทางการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเพื่อส่งเสริมการทำงานของคณะทำงานสร้างความเข้มแข็ง โดยอาจพิจารณาหารือและทำความตกลงร่วมกับหน่วยงานอื่นซึ่งมีศึกษานิเทศก์ในสังกัดอยู่ประจำแต่ละจังหวัด อาทิ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอความอนุเคราะห์ศึกษานิเทศก์ในสังกัดและกำหนดแนวทางการทำงานร่วมกันให้ชัดเจนและเป็นทางการ พร้อมทั้งสั่งการให้ท้องถิ่นจังหวัดกำกับเจ้าหน้าที่ของ สดจ. ดำเนินการขับเคลื่อนการทำงานของคณะทำงานสร้างความเข้มแข็งให้เป็นไปตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง โดยให้มีการกำหนดแผนการออกนิเทศติดตามให้ครอบคลุมโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายและประเด็นการนิเทศที่กำหนด รวมทั้งดำเนินการนิเทศติดตามและรายงานผลการดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดโดยเคร่งครัด

2. จัดทำคู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด อบปท. ซึ่งมีรายละเอียดที่ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีการและเทคนิคต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับการวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ การวิเคราะห์รูปแบบข้อสอบและจำนวนข้อสอบในแต่ละรายวิชา (Test Blueprint) การวิเคราะห์ผลการนิเทศติดตาม การกำหนดวิธีการและเครื่องมือในการนิเทศติดตาม พร้อมยกตัวอย่างประกอบ รวมทั้งชักชวนความเข้าใจให้กับบุคลากรทางการศึกษาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนัก/กองการศึกษาของ อบปท. และโรงเรียนสังกัด อบปท. เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามคู่มือหรือแนวทางที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามเป้าหมาย

3. กำหนดแนวทางการติดตามประเมินผลและการรายงานผลการดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัด อบปท. ในทุกระดับที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สถจ. อบปท. และโรงเรียนสังกัด อบปท. เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินการและปัญหาหรือข้อจำกัดในการนำแนวทางดังกล่าวไปปฏิบัติงานทั้งในระดับจังหวัด ระดับ อบปท. และระดับโรงเรียน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด อบปท. ให้มีความชัดเจนสามารถบรรลุเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาได้ รวมทั้งมอบหมายหน่วยงานในสังกัดที่รับผิดชอบงานด้านการศึกษาของท้องถิ่น ได้แก่ กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น ให้ดำเนินการติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินการตามแนวทางที่กำหนด

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

การสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาเชิงพื้นที่

ระหว่าง

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ

และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

บันทึกข้อตกลงฉบับนี้ทำขึ้นในวันที่ ๑๙ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ระหว่าง

๑. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดย นายอรรถพล สังขวาสี ตำแหน่ง ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้มีอำนาจลงนาม สำนักงานตั้งอยู่ที่ เลขที่ ๓๑๙ วังจันทร์เกษม ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

๒. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดย นายขจร ศรีชวโนทัย ตำแหน่ง อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้มีอำนาจลงนาม สำนักงานตั้งอยู่ที่ ถนนนครราชสีมา แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

หลักการ แนวคิด

การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการพัฒนาบุคคล ให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา ความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม เป็นคนดี มีวินัย รู้จักสิทธิควบคู่กับหน้าที่ และความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม ภูมิใจและตระหนักในความสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาประโยชน์ส่วนรวม และของประเทศชาติ มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะอาชีพและทักษะชีวิตที่สร้างสรรค์ สอดคล้องและเท่าทัน การเปลี่ยนแปลงของโลก มีโอกาสพัฒนาความถนัดของตนให้เกิดความเชี่ยวชาญได้ มีสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ และมีความเป็นพลเมืองที่สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ในสังคมไทยและสังคมโลกได้ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

การกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา แผนแม่บทประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ แผนการศึกษาชาติ ซึ่งกำหนดให้การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาเพื่อคนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ ๒๑

/เพื่อพัฒนา ...

เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำ การกระจายอำนาจ และความเป็นอิสระในการจัดการศึกษา เสริมสร้างและพัฒนากลไกความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาการศึกษาเชิงพื้นที่

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้จัดให้มีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือสนับสนุน การส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา การลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาเชิงพื้นที่ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในทุกช่วงวัย ให้มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิตให้เกิดความเชี่ยวชาญเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ภายใต้บังคับกฎหมาย ระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมและสถานะทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๑ วัตถุประสงค์ของความร่วมมือ

๑.๑ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ อุดหนุน ร่วมมือระหว่างหน่วยงานในพื้นที่ในการจัดการศึกษา ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการพัฒนาบุคลากร เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เหมาะสมตามช่วงวัย

๑.๒ เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาเชิงพื้นที่ การส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา การลดความเหลื่อมล้ำ ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับช่วงวัย ตามศักยภาพและความต้องการของผู้เรียน

๑.๓ เพื่อส่งเสริมและบูรณาการความร่วมมือในการนิเทศสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาชาติ

๑.๔ เพื่อส่งเสริมการสร้างกลไกความร่วมมือในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติในพื้นที่รับผิดชอบ

ข้อ ๒ ขอบเขตของความร่วมมือ

๒.๑ ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับภูมิสังคม และศักยภาพพื้นที่ตามความต้องการของผู้เรียน

๒.๒ ส่งเสริม สนับสนุนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๓ ส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ ส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา การลดความเหลื่อมล้ำ การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีความเหมาะสมตามช่วงวัยของผู้เรียน

๒.๔ ส่งเสริม สนับสนุน โครงการและกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความเหมาะสมตามแผนการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่

๒.๕ ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เหมาะสมตามช่วงวัย

๒.๖ ส่งเสริม สนับสนุนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ให้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๒.๗ ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาระบบฐานข้อมูลทางการศึกษาและการเชื่อมโยงข้อมูลทั้งในระดับ
กระทรวง กรม และการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่

๒.๘ ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น และการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่

๒.๙ ให้คำปรึกษาด้านการบริหารจัดการศึกษาแก่สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๓ บทบาทหน้าที่ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๓.๑ ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กับส่วนราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
ดำเนินการตามข้อตกลงความร่วมมือตามที่บันทึกไว้

๓.๒ ดำเนินงานตามบทบาท อำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน โดยให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ระหว่างหน่วยงาน
ภายใต้บทบาท อำนาจหน้าที่ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๔ บทบาทหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๔.๑ ส่งเสริม สนับสนุน ให้สำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานส่งเสริม
การเรียนรู้จังหวัด และหน่วยงานทางการศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการตามข้อตกลงความร่วมมือ
ตามที่บันทึกไว้

๔.๒ ร่วมมือกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง ในการส่งเสริม สนับสนุน ตามบทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน

ข้อ ๕ ระยะเวลาความร่วมมือ

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือฉบับนี้ ให้มีผลผูกพันกำหนดระยะเวลา ๕ ปี นับตั้งแต่วันที่ได้ลงลายมือชื่อ
พร้อมประทับตรา (ถ้ามี) และอาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมได้ โดยความตกลงกันเป็นลายลักษณ์อักษร
ของทั้งสองฝ่าย

/ข้อ ๖ การแก้ไข ...

ข้อ ๖ การแก้ไข เปลี่ยนแปลง บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือฉบับนี้ หากฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง หรือทั้งสองฝ่ายประสงค์จะแก้ไข เปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม หรือยกเลิก ให้ทำหนังสือแจ้งอีกฝ่ายหนึ่งทราบล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน และเมื่อทั้งสองฝ่ายพิจารณาตกลงเห็นชอบในการแก้ไข เปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม หรือการยกเลิกบันทึกข้อตกลงความร่วมมือแล้ว ให้ทำเป็นบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเพิ่มเติมแนบท้ายบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ และให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของบันทึกข้อตกลงความร่วมมือดังกล่าว

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้จัดทำขึ้นเป็น ๒ ฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกันทุกฉบับ ทั้งสองฝ่ายได้อ่านและเข้าใจข้อความโดยตลอดแล้ว เห็นว่าถูกต้องตามเจตนารมณ์ของทุกฝ่าย จึงลงลายมือชื่อ พร้อมประทับตรา (ถ้ามี) ไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าพยานและเก็บไว้ฝ่ายละหนึ่งฉบับ

ลงนาม

(นายอรรถพล สังขวาสี)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ลงนาม

(นายขจร ศรีชวโนทัย)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ลงนาม

(นายสุทิน แก้วพนา)
รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ลงนาม

(นายสุรพล เจริญภูมิ)
รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ลงนาม

(ดร.พันธ์ศรี พลศรี)
นายกสมาคมศึกษานิเทศก์แห่งประเทศไทย

ลงนาม

(นายไตรรงค์ คัมภีร์พงศ์)
ประธานชมรมศึกษานิเทศก์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ลงนาม

(นายบุญชู จันทร์สุวรรณ)
นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย

ลงนาม

(นายสมชาย รังสิวัฒน์ศักดิ์)
นายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย

ลงนาม

(รศ.(พิเศษ) ดร.วีระศักดิ์ ฮาดดา)
นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย

พยาน